

שייב כמה וכמה מאמרים של עתונת-המחיה תרת, שנכתבו למעשה בידי ילין-מור.)
ללא המחשבה המדינית של ילין-מור (או "פרודמן-ילין"), לא ניתן להבין את משמעות הפעולה. לא במקרה בוצע המעשה על אדמה ערבית, נגד האדם שסימל גם בעיני הערבים את שלטון האימפריאליזם במרחב. כי המעשה כבר נשא בחובו את הורע ה"רעיוני, שלא הספיק להבשיל בלח"י עד תומו: הרעיון של השתלבות מלחמת-השיח' רור העיברית והתנועה הלאומית הערבית במסגרת משותפת אחת, תוך כדי מלחמה משותפת באימפריאליזם הזר.

על כן צדק דויד בן-גוריון, כאשר כתב לפני שנה על לח"י, תוך חלוקת שבחים לשני אליהו: "... אם כי אני שולל ללא כל סייג (את) דרכו המדינית!"

תזכיר

● **"שפוך חמתך..."** תחת הכותרת "והיא שעמדה" הקדיש העורך את מאמרו, בפסח השנה שעברה, (העולם הזה 1285) לפסוק "שפוך חמתך על הגוים אשר לא ידעוך ועל הממלכות אשר בשמך לא קראו... תדוּף באף ותשמידם מתחת שמי אדוני!" העורך הביע את הדיעה כי פסוק זה, והדומים לו, גורמים לעיוות נפש הנוער ולתופעות של פסיכו-פאתיה לאומית. בשבוי עות האחרונים מתנהל מעל עמודי-אחד ה"יומונים ויכוח בין הקוראים על נושא זה, בעקבות מכתבו של קורא העולם הזה, הדייר אלכסנדר זק, שהציע לבטל פסוק זה כתגובה על ביטול פסוקים אנטי-יהודיים בתפילות הכנסיה הקאתולית.

הווי

● **וגר חמור עם כבש:** בעכו, נתגלה בית-חרושת ליצור נגיף, בו ערבבו העובדים בשר-חמור בבשר-כבש.

● **עונג שבת:** באופקים, נחלצו ה"שכנים לעזרתה של משפחה רעה, שארובת השבת שלה נפגמה לאחר שאלמונים גנבו את סירי האוכל המלאים, שהושארו בלילה על אדן החלון.

● **שיניים תקהנה:** בחיפה, נתפס ילד כבן עשר שפרץ לחנות ירקות, לאחר שטביעת שיניו נתגלתה על אחד האגסים.

(המשך ממעמד 14)

נאי, שישב ליד מכונת-הכתיבה. המעש מאת גראלד פראנק, שהופיע לפני כמה חודשים בארצות-הברית בשפה האנגלית, ושתורגם לעברית בידי אחותו של הנאשם-הנואם, מטיל אור על אחת הפרשות המרתקות ב"יותר של העבר העיברי הקרוב.

לא היתה מכונת. נאומו של אליהו בית-צורי, הנאשם השני ברצח הלורד מוין, אמנם היה ראוי להישמר למען ההיסטוריה. כי יש לו משמעות עמוקה — עמוקה הרבה יותר מכפי שברור אפילו לפראנק, ששמע אותו במקורו.

הכרוז בית-צורי, חבר אצ"ל שעבר בימי הפילוג הגדול לארגונו הפורש של אברהם (יאיר) שטרן: "עלי להבהיר לבית המשפט: רעיונותי אינם רעיונותיה של הציונות. אין אנו נלחמים לקיום הצהרת-בלפור. אין אנו נלחמים למען הבית הלאומי.

"אנו נלחמים לחרותנו! אנו, בני-הארץ ה"עיבריים, בעליה הטבעיים והחוקיים, גמרנו אומר לרכוש את עצמאות מולדתנו מידי השליטים הנוכריים שהשתלטו עליה!"

משפטם של אליהו חכים ואליהו בית-צורי, שני חברי לח"י שהרגו בקאהיר את השר הבריטי לענייני המרחב, ב"ב בנובמבר 1944, לא תוכנן מראש. לפי התוכנית, היה עליהם לברוח ממקום-המעשה במכונת. אולם בעיצומה של מלחמת-העולם לא קל היה לאנשי לח"י להשיג מכונת. על כן, בניגוד מפורש לפקודות, השתמשו באופניים — כלי שאינו מתאים לבריחה. כי רוכב ה"אופניים בולט הרבה יותר מאדם הבורח ברגל, מבלי שיהיה לו יתרון המהירות של הנוסע במכונת. השניים נתפסו מידי אחרי המעשה, ומאותו רגע נחרץ גורלם להיות לות.

כנעני בקאהיר. מנותקים ממפקדיהם, נאלצו השניים לחנון לבדם את הגנתם בבית-המשפט המיצרי. הם ידעו כי הם מדברים אל העולם, וגם אל המוני המרחב. כי המעשה הפך אותם לגיבורי הנוער המיצרי, שמיטב בניו — וביניהם גם גמאל עבד אל-נאצר — כבר חלמו באותם הימים על מלחמת-שיח' רור. דעת-הקהל המיצרית אהדה את שני אליהו, מיטב הפרקליטים המיצריים התנדבו להגנתם, אנשי החברה הטובה מילאו את אולם בית-המשפט, ואפילו אב בית-המשפט המיצרי, שאסר את פירסום הנואם, התייחס לנאשמים באהבה כמעט-אבהית.

איך הגיע בית-צורי, צבר חצי-אשכנזי חצי-ספרדי, אל נאומו ההיסטורי, בו התכחש לציונות? בלי ספק התכוון, בעת הכנת נאומו בבית-הסוהר המיצרי, למצוא נוסח שיסביר את מלחמת-השיח'ר העיברית לאזוניים ער-ביות, בצורה המעוררת-אהדה. לא במקרה הגיע, בדרך זו, לנוסח המזכיר את מצע הפעולה השמית.

שיקוליו לא היו רק טכסיים. בית-צורי היה מקורב, באותם השנים, לחוגי ה"כנענים. אמנם לא קיבל את תורתו של יונתן רטוש, אך קלט ועיכל כמה מן עיקרי רונות הכנעניים העיקריים. הוא הרחיק לכת מרטוש, התקרב מאד לרעיונות שגובשו ל"אחר מכן במישור העיברי: החלפת הרעיון הציוני ברעיון האומה העיברית החדשה, המשחררת את הארץ מעול זרים והמבקשת ידידות ושותפות עם עמי ערב.

"... אם כי... " גראלד פראנק הפי ל"א להנציח בספרו את האחירה בה גדלו שני אליהו ובני-דורם: החיפוש המתמיד אחרי דרך חדשה, הבזו העמוק למוסכמות היישוב ולהנהגה הציונית של וייצמן ובן-גוריון, הלבשים החברתיים, התרבותיים והכלכליים. באחירה זו יכול היה צעיר כמו אליהו חכים, בן-טובים וחובבי-ריקוד, להפוך גיבור לאומי אמיתי.

אך פראנק, המגיע לרמתו הגבוהה ביותר בתיאור מאורעות בית-המשפט, שהוא היה עד להם, אינו מצטיין בתיאור הגיבוש ה"רעיוני של שני אליהו. אחת הסיבות: הוא שאב את עיקר החומר שלו מפי ישראל שייב, שתפקידו בפרשה היה קטן, והמבקש להטביע את דעותיו הנוכחיות על מעשים שגעשו בהשראת אחרים. לעומת זאת לא הספיק פראנק להידבר ארוכות עם נתן ילין-מור, ראש מרכז לח"י, האינטראטג המדיני של הארגון. (בין השאר שם פראנק כפי

• עתונאי אחר באותה קבוצה: סירוס זולצברג, איש הניו-יורק טיימס, שראינו האטומי עם בן-גוריון גם החודש לסערה. ** החקירה הגדולה הראשונה של הריגת הלורד מוין הופיעה מעל עמודי העולם הזה (891), לפני תשע שנים.

טכניקון
בי"ס לבחינות
בגרות
וחוקדמות
כתאת בוקר ושכר

נפתחים קורסים חדשים
למועדים יולי ונובמבר 1964

★ פרטים והרשמה מ"ב בוקר — 8 בערב

ירושלים בית יואל רחוב יפו 33	תל אביב דרך פתח תקוה 44 מול בית הור רחוב אלנבי 76	חיפה רחוב ביאליק 17
---	---	-------------------------------

קורסים
להנהלת חשבונות

ב"ס | לדצמבר יפתח
קורס - ערב
חצי שנתי

פרטים והרשמה
מ"ב בוקר
עד 8 בערב

ירושלים
בית יואל,
רח' יפו 33

תל-אביב
דרך ס"ת 44, מול
בית הור • אלנבי 76

KEES MENDERS Amsterdam
אימפרסדו בדמן ישראל
מציגים את

כוכבת הזמר והפרודיה
ריקה ינסן
RIKA JANSEN
בלווי תזמורת

תל-אביב, "אהל-שם"
ביום ג' 3.12.63 ב"ב 8.30

חיפה, "אורה"
ביום ד' 4.12.63 ב"ב 9.00

אשקלון, "רחל"
ביום ה' 5.12.63 ב"ב 8.30

קרית חיים, "בית העם"
ביום ו' 6.12.63 ב"ב 9.00

רמת-גן, "קסם"
מוצ"ש 7.12.63 ב"ב 9.00

המנוי

קבלת חשבונך לחידוש המינוי, נא פרע אותו במקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

חכים (למעלה) ובית-צורי
נגד הציונות